

Nr 195.

Av herrar Ingeström och Gustafsson, Karl, *i anledning av Kungl. Maj:ts propositioner nr 157 och nr 160.*

Med anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 160 med förslag till förordning om skogsvårdsstyrelser tillåta vi oss göra följande framställning till riksuagen.

Vid åvägabringandet av en för längre tid bestående skogslagstiftning, som ingriper i skogsägarnas frihet att bruka sin skog icke blott i syfte att trygga skogsåterväxten utan även för att skydda det växtkraftiga skogskapitalet, måste det belinnas angeläget, att den skogsägarna sålunda ålagda inskränkningen i deras handlingstrihet må bliva i möjligaste mån likformig inom sådana delar av olika skogsvårdsstyrelserns verksamhetsområden, som äro ur förevarande synpunkter ensartade. I sådant syfte har från olika håll föreslagits, dels att skogsvårdsstyrelserna skulle tillföras större sakkunskap på det skogliga området och dels att ett centralt organ inrättades över skogsvårdsstyrelserna. Propositionen har icke beaktat dessa önskemål i någon väsentlig grad.

I ordnan på ökad sakkunskap hos skogsvårdsstyrelserna se vi oss emellertid kunna bortse ifrån, om ett centralt organ inrättas över skogsvårdsstyrelserna med uppgift i främsta rummet att arbeta för en erforderligt likformig och ändamålsenlig lagtillämpning.

Anspråken på, att ett sådant organ skall inrättas, synas oss också vara så allmänna, i det de framkommit från så många olika håll, att dessa anspråk enbart av detta skäl icke böra tillbakavisas, om man — vilket väl är fallet — åstundar en lagtillämpning, som bibringar skogsägarna önskvärd trygghet för att bliva likställda inför en ingripande skogsvårdslag. Dessa anspråk hava enligt den historik över frågans behandling, som återgivits i propositionen,

fått särskilda uttryck i Norrländska Skogsvårdskommitténs betänkande, vid möten i olika orter inför skogslagstiftningskommittén, samt i Domänstyrelsens och Skogsägareförbundets utlåtanden. Vid Svenska skogsvårdsföreningens överläggningar i senare tid hava dessa anspråk också framförts med skärpa.

Det enda egentliga motskäl, som propositionen åberopar emot införandet av detta centralorgan, är, att skogsvårdsstyrelsernas självständighet borde bevaras oförkränt, en uppfattning som av naturliga orsaker fått sitt mest framträdande uttryck i skogsvårdsstyrelsemötets utlåtanden. Man säger sig frukta en skadlig schablonmässighet i skogsvårdsstyrelsernas verksamhet. Denna fruktan synes obefogad, bl. a. därför att vad som avses endast är att åstadkomma likställighet åt skogsägarna, vilka skola vidkännas den börda, som lagen medför. Den åtrådda enhetligheten i lagtillämpningen torde av samma skäl ej heller bliva till skada för skogsvårdsstyrelsernas verksamhet.

Med fullt fog säger sig också Domänstyrelsen "icke heller finna, att en styrelse eller dess funktionärer skulle känna det såsom något för sig ned-sättande eller såsom ett hinder i sitt arbete, att detsamma ställdes under offentlig ledning och kontroll". Då det hittills icke ifrågasatts att genom bestående lag ingripa i den enskildes förfoganderätt över sin egendom i till-närmelsevis den utsträckning, som här föreslås, vill det förefalla rimligt, att skogsvårdsstyrelserna underordna sig kravet på åtgärder för att ernå största möjliga jämlikhet inför lag åt skogsägarna.

Genom den nya uppgift åt Domänstyrelsen, som propositionen förordat, avlägsnas icke de sakliga olägenheter som här berörts. En hänvisning på, att "olika forstliga synpunkter kunna komma till sin rätt", antingen länsstyrelse eller domstolar skola avgöra tvisterna, avlägsnar ej heller möjligheterna till olika uppfattningar i lagtillämpningen.

Olika personer kunna ju inför domstol eller annorstädes framlägga sina synpunkter med väsentligt olika skärpa och en tillfällig syneförrättare bedömer ofta hithörande frågor utan den förmåga, som en på området uthålligt arbetande erhåller. För att kunna utöva behövlig kontroll, erfordras här även den överblick över hithörande förhållanden, som endast ett centralt organ kan förvärva.

Enligt vår mening borde alltså vid tvist om lagens räckvidd utlåtande i regel inhämtas från ett dylikt centralt organ, vars yttrande finge bliva utslags-givande för tvisten i dess rent skogliga del antingen domstol eller länsstyrelse hade att pröva ärendet.

Men denna centrala skogsvårdsmyndighets arbete borde icke vara begränsat till yttranden över inkomna tvisteärenden. En betydande uppgift skulle även vara, att söka åvägabringa enhetlighet i lagtillämpningen genom att sammanföra skogstjänstemän och ledamöter i skogsvårdsstyrelserna till

möten oftast i förening med exkursioner till omtvistade avverkningstrakter och föryngringsfält och att med stöd av överläggningarna vid dessa möten giva de anvisningar, som kunde befinnas skäligen, samt att genom kontrollresor inom olika landstingsområden utöva uppsikt över skogsvårdsstyrelsernas verksamhet.

Den förut nämnda nya arbetsuppgift, som propositionen förordat åt Domänstyrelsen, borde givetvis också överlämnas till här påkallade centrala skogsvårdsmyndighet. Om Kungl. Maj:ts proposition nr 157 om vård av kommuners m. fl:s skogar vinner riksdagens bifall, borde även det i denna proposition föreskrivna stadfästandet av hushållningsplaner för nämnda skogar ombesörjas av den centrala skogsvårdsmyndigheten.

Beträffande det sålunda förordade centralorganets sammansättning föreligga olika uppslag. Bland dessa återfinnas tvenne alternativ framförda av Domänstyrelsen, det ena gående ut på, att en ny avdelning hos denna styrelse inrättades för förevarande skogsvårdsärendens behandling, och det andra förordande en särskild, skogsvårdsstyrelserna överordnad institution. Domänstyrelsen tillstyrker det senare alternativet under erinran om, att styrelsen är ett affärsdrivande verk och därför "icke borde betungas med administrativ verksamhet, som icke har något sammanhang med dess affärsrörelse". Vi biträda i *huvudsak* detta Domänstyrelsens förslag. Såsom framgår av det ovan nämnda, hava vi emellertid, i motsats till Domänstyrelsen, icke ifrågasatt, att denna centralmyndighet skulle vara en självständig besvärinstans, utan endast vara domstolar och länsstyrelser till hjälp vid sakkunniga bedömandet av tvister i de delar, tvisterna beröra frågor om skogsvårdslagarnas räckvidd ur rent skogliga synpunkter.

Enligt Domänstyrelsen skulle den överordnade skogsvårdsmyndigheten bestå "av tre medlemmar, av vilka två verkligt sakkunniga och såsom framstående skogsmän erkända personer skulle utses av Kungl. Maj:t, den ene såsom ordförande för en tid av sex år och den andre för tre år, samt den tredje likaledes en erkänt framstående skogsman — vilken ej finge vara ledamot i någon skogsvårdsstyrelse — utses av skogsvårdsstyrelsernas ombudsmöte ävenledes för en tid av tre år. Ordföranden skulle beständigt vara i tjänstgöring och åtnjuta så hög avlöning, att det vore möjligt att för denna befattning vinna en verkligt duglig och för ändamålet fullt lämplig person. De övriga tvenne ledamöterna, vilka jämte ordföranden skulle hava till uppgift att utöva inspektion och granskning av skogsvårdsstyrelsernas arbeten, skulle tillkallas, då så erfordrades, för fattande av vissa och mera viktiga beslut". Skogsvårdsmyndighetens sekreterare skulle vara juridiskt bildad.

Kostnaderna för centralorganets verksamhet anse vi böra täckas av de skogsvårdsmedel för enskilda skogar, som Kungl. Maj:t har till förfo-

gande i form av skogsvårdsavgifter och statsanslag till skogsvårdsstyrelsernas verksamhet, i den mån ett nytt anslag till denna av skogsvårdslagens påkallade nya skogsvårdsinstitution icke anses böra beviljas.

Aberopande ovanstående motivering få vi härmed hemställa om sådana ändringar i Kungl. Maj:ts förslag till förordning om skogsvårdsstyrelser, proposition nr 160, och till lag om vård av kommuners m. fl:s skogar, proposition nr 157,

att ett centralt organ inrättas över skogsvårdsstyrelserna med arbetssätt i huvudsaklig överensstämmelse med vad i ovanstående motivering förordats;

att detta centrala skogsvårdsorgans verksamhet bekostas av de skogsvårdsmedel för enskildes skogar, som stå till Kungl. Maj:ts förfogande, i den mån nytt anslag för denna verksamhet icke anses böra beviljas.

Stockholm den 5 april 1923.

Ake Ingeström.

K. J. Gustafsson.